

УВЕЩАНИЕ НА ЕЗИЧНИЦИТЕ

ГЛАВА I - УВЕЩАНИЕ ДА НАПУСНАТ БЕЗБОЖНИТЕ МИСТЕРИИ НА ИДОЛОПОКЛОННИЧЕСТВОТО И ДА СЕ ОБЪРНАТ КЪМ ПОКЛОНЕНИЕ НА БОЖЕСТВЕНОТО СЛОВО И БОГА ОПЕЦ

1 ЧАСТ

Амфион от Тива(1) и Арион от Метимна(2) били и двамата певци, и двамата били прочути с техните истории. Те се възхваляват и до днес от гърците с хорови песнопения, единия за това, че примамил рибите, а другия че обградил Тива със стени чрез силата на музиката. Един друг - тракиец, лукав майстор на своето изкуство /той също е тема на гръцка легенда/, укротявал дивите зверове единствено с мощта на песен и презасаждал дървета - дъбове чрез музика. Бих могъл да ви разкажа също историята на друг - брат на тези, обект на мит и певец – Еуномос, локрийският(3) и питийски щурец. Пържествено гръцко събрание се било събрало на Пито(4) за честване смъртта на питийската змия, когато Еуномос запял епитафията за влечугото. Дали неговата ода била химн във възхвала на змията или погребална песен, не мога да кажа. Имало е обаче състезание и Еуномос свирел на лирата си през лятото, тогава когато щурците, затоплени от слънцето, цвъртели под листата по хълмовете, но те пели не на този мъртъв дракон, а на Бога Всемгдър - нежна песен, неокована от правила, по-добра от много Еуномосовци. Локриецът скъсал струна, щурецът скочил на грифа на инструмента и продължил да пее като кацнал на клонче, а певецът нагласял баладата си по песента на щуреца, така че да замести липсващата струна. Щурецът тогава бил привлечен от песента на Еуномос, както се представят нещата в легендата, според която също така в Пито била издигната бронзова статуя на Еуномос с неговата лира и съюзника на локриец в състезанието. Но тъй като той по своя собствена инициатива литнал към лирата и по своя инициатива пял, бил зачитан от гърците като музикален изпълнител.

Как, нека попитам, вярвате в нелепи истории и допускате, че животни могат да бъдат очаровани от музика, докато сияйното лице на Истината изглежда само се явява предрешено пред вас, а вие го гледате с невярващи очи? И така, Китерон (5) и Хеликон (5), и планините на одрисите (6), и инициационните ритуали на траките, мистерии на измамата, са почитани и възхвалявани в химни. Нещастия, които са в основата на трагедии, дори когато са само митове, на мен ми причиняват болка, но при вас спомените за злочестините са превърнати в драматични композиции.

Но нека оқичим с венци от бръшлян драмите и екзалтираните поети, вече доста пийнали и напълно объркани, каквито са те в Бақхически стил, заедно със сатириите и побеснялата папач, и останалите от отбора демони, нека ги затворим в Китерон и Хеликон, сега вече старомодни.

Но нека донесем от отгоре, от небето Истината с Мъдростта в целия ѝ блясък, а също свещения пророчески хор долу на святия хълм Господен и нека Истината, пронизвайки със светлината си до най-далечни места, да хвърли своите лъчи навсякъде около тези, които са заплетени от тъмнината и да освободи човеци от заблудата, протягайки своята много силна праведна ръка, която е мъдрост за тяхното спасение. И като издигнат очите си, и погледнат нагоре, нека изоставят Хеликон и Китерон, и да си направят обиталище в Сион. "Защото от Сион ще излезе законът и от Йерусалим - словото Господне" (7) - небесното Слово, истинският атлет, получил венец в театъра на цялата вселена. Това, което моят Еуномос пее, не е ладът на Терпандер(8), нито този на Капито(9), нито е фригийският, нито лидийският, нито дорийският(10), но е безсмъртният лад на новата хармония, която носи Божието име - новата, Левитската песен:

"Отмахващ болката, успокояващ гнева, даващ забрава на всички злини" (11)

Сладостно и истинско е очарованието на убеждаването, с което е пропита тази песен.

И поради това, за мен този тракийски Орфей, тези тиванци и метимнейци - хора, но вече недостойни за това име, са били измамници, които под претенцията за поезия, разрушават човешкия живот, владени от дух на изкусно магьосничество за целите на разрухата, които честват престъпления в техните оргии и превръщат човешките злочестини в обект на религиозно поклонение, те са били първите, които са подмамили хората към идолите, нещо повече - които са започнали да изграждат глупостта на народите с тухли от дърво и камък - т.е. статуи и образи - поробвайки под най-тежка робия истински благородната свобода на тези, които са живеели като свободни граждани под небето, чрез своите песни и заклинания. Но не такава е моята песен, която е дошла да развързва и то бързо от горчивото робство на тираничните демони и водейки ни обратно към нежното и любящо иго на набожността, връща на небето тези, които са били захвърлени съсипани на земята. Тя единствена опитомява хора, най-трудните за укротяване животни, лекомислените измежду тях, отговарящи на птиците във въздуха, измамниците - на влечуги, гневливите - на лъвовете, сладострастните - на свине, алчните - на вълци. Глупавите са дървени тухли и камъни, но по-безчувствен и от камъни е човек, който тъне в невежество. Като наш свидетел нека призовем гласа на пророчеството, който е според истината и който окайва тези, които са смазани от невежество и глупост: "Защото Бог може и от тези камъни да въздигне чада на Авраам"(12) и Той, съчувствайки за голямото невежество и коравосърдечие на тези, които са окаменели за истината, е издигнал

потомство в набожност, чувствително към добродетелта, от тези камъни – които са народите, които вярват в камъни. Също така някои зли и фалшиви лицемери, които заговорничат против праведността, Птой някога нарече "рождби ехиднини"(13). Но ако една от тези змии дори само пожелае да се покае и последва словото, става божий човек.

Други Птой символично нарича вълци, облечени в овча кожа, означавайки така хищни чудовища в човешка форма. И така, всички тези най-свирепи зверове и всички такива тухли от камък небесната песен превръща в послушни човеци. "Защото и ние някога бяхме неразумни, непокорни, заблуждавани, бяхме роби на похоти и на разни сладострастия, живеехме в злоба и завист, бяхме отвратителни, мразехме се един друг". Така говори апостолското писание "А когато се яви благостта и човеколюбието на нашия Спасител, Бога, Птой ни спаси не поради делата на праведност, що ние бяхме сторили, а по Своята милост"(14). Вижте могъществото на новата песен! Птя е направила хора от камъни, хора от зверове. При това тези, които са били като мъртви, без да са участници в истинския живот, са се обърнали отново към живот, просто като са станали слушатели на тази песен. Птя също така е композирала вселената в мелодичен порядък и е настроила разногласието на елементите в хармонична подредба, така че целият свят да се превърне в хармония. Птя е пуснала на воля течния океан, но при все това му е попречила да нахлува на сушата. И още земята, която била в безредие, тя я е устроила и установила морето за нейна граница. Яростта на огъня тя е омекотила чрез атмосферата, както дорийските напеви са смесени с лидийските, така тя е направила суровата студенина на въздуха да отстъпи в прегръдката на огъня, хармонично подреждайки тези най-крайни тонове на вселената. И тази безсмъртна песен - опората на всичко и хармонията на всички - достигайки от центъра до периферията и от най-крайните места до централната част, е хармонизирала тази вселенска структура от всички неща, не според тракийската музика, която е като тази, съчинена от Ювал(15), но според бащинския промисъл на Бога, който е запалил ревността на Давид. И Птой, който е от Давид и въпреки това преди него, Божие Слово, презирайки лирата и арфата, които са само безжизнени инструменти, но като е настроил чрез Святия Дух вселената и особено човека - който, съставен от тяло и душа, е една малка вселена, твори мелодия за Бога на този инструмент в много тонове; и за този инструмент - имам предвид човека - Птой пее съответно: "Защото ти си моята арфа и флейта и храм"(16) - арфа заради хармонията – флейта поради Духа - храм поради Словото; така че първото може да звучи, второто да диша, третото да съдържда Господа. И Давид, царят, арфистът, когото споменахме малко по-горе, който се бил поучил в истината и се отказал от идолите, бил толкова далеч от честване на демони с песен, че в действителност те били изгонвани чрез неговата музика. Така, когато Саул бил измъчван от демон, той го лекувал като просто свирел. Красив, дишащ музикален инструмент направи Господ човека, по Своя

собствен образ. И също така, със сигурност Самият Шой, който е превъзходната мъдрост, небесното Слово, е съвършено хармоничният свят инструмент на Бога. Погова какво този инструмент - Словото на Бога, Господ, Новата песен желае? Да отвори очите на слепите, да освободи ушите на глухите, да поведе хромите или грешните към праведност, да изяви Бог на глупавите, да спре разрухата, да победи смъртта, да помири непокорните чада с техния отец. Инструментът на Бога обича човечеството. Господ се смилява, поучава, призовава, увещава, порицава, спасява, закриля и със своята щедрост ни обещава небесното царство като награда за това, че се учим, а единствената придобивка, която пожънва е, че ние сме спасени. Защото нечестивостта се храни от унищожението на хората, а истината, като пчелата, не навреждайки на нищо, се удовлетва само в спасението на хората.

Ето, имате Божие обещание, имате Неговата любов, станете участници в Неговата благодат! И не считайте, че песента на спасението е нова, както е нов някой съд или къща. Защото "преди денница" Шой е бил(17) и "В начало беше Словото, и Словото беше у Бога, и Бог беше Словото"(18). Заблудата ни се струва стара, а истината изглежда ново нещо.

БЕЛЕЖКИ КЪМ 1-ВА ЧАСТ

1. Амфион от Тива - един от братята близнаци Амфион и Зитос, които родила Антиопе, след като била похитена и изнасилена от Зевс, който направил това във вид на сатир. Засрамената и отчаяна Антиопе, избягала от съпруга си - цар, родила и изоставила децата в полето. Съдбата ѝ след това била още по-тежка, била отвлечена, преживяла и други беди, родила и други деца. Близнаците били намерени от овчар, който се погрижил за тях. Амфион станал голям музикант, след като Хермес го научил да свири и му дал златна лира.

2. Арион от Метимна - изкусен музикант. Пленен от пирати и заплашен с убийство, той засвирил на китара и запял хваление към Аполон. Неговата песен привлякла делфини около кораба и един от тях го отнесъл до брега.

3. Локрийци - древно гръцко племе, жители на Локрида, област в централна Гърция.

4. Пито - древното име на Делфи. Приема се, че там е било светилището на древна богиня - майка, което било преместено другаде, когато Аполон убил змея - пазач, Питон и установил свое светилище на това място.

5. Една от четирите свещени планини в Древна Гърция - Олимп, Китерон, Хеликон и Парнас.

6. Одриси - тракийско племе, обитаващо територия в югоизточна България. През V век пр. н. е. създали Одриското Царство. То постепенно обхванало обширна територия - на запад до Струма и Вардар, на изток - Черно море, на север до Дунав, на юг до Бяло и Мраморно море. През I век пр. н. е. било подчинено от Рим.

7. Исаия 2:3

8. Терпандер - поет и китарист, баща на гръцката музика.

9. Капито - епичен поет, според някои предположения - родом от Александрия, според други - атинянин.

10. Древни музикални ладове

11. Одисея IV, 220

12. Евангелие според Матей 3:9 ; Лука 3:8

13. Евангелие според Матей 3:7 Лука; 3:7

14. Послание към Тит 3:3-5

15. Ювал - Син на Ламех, баща на всички, които свирят на арфа и флейта. Битие 4:21

16. Вероятно цитат от древен химн.

17. Псалом 109:3/ Изд. на Св. Синод/ -" из утроба преди денница като роса е Твоето рождение". По превода на 70-те, Септуагинта - "из утроба преди денница Те родих"

18. Евангелие според Йоан 1:1